



Informasjon om Cystinuri hos newfoundlandshund

(pr mars 2016)

Cystinuri er en arvelig sykdom som fører til at aminosyren cystin ikke reabsorberes fra nyrene. Cystin felles lett ut i sur urin, og det kan dannes krystaller og senere urinstener i nyrer eller urinblære som kan blokkere urinveiene. Sykdommen er kjent hos menneske og mange hunderaser; det er angitt at sykdommen skal være spesielt alvorlig hos newfoundlandshund pga dannelse av krystaller og urinstein (ref. Optigen).

Kliniske symptomer

Hunder med cystinuri kan vise tilbakevendende kliniske symptomer på urinveisproblemer fra noen få måneders alder til sent i livet. Hunden kan få problemer med å urinere, det kan være spor av blod i urinen eller hunden kan ha problemer med å tømme seg for urin til tross for gjentatte forsøk. På grunn av anatomien i hannhundenes urinveier kan vannlatingen hos disse i verste fall bli blokkert; blæren blir svært stor og det kan være fare for at den kan sprekke. Videre kan den kraftige trykkøkningen i urinveiene forårsaket av blokkeringen føre til nyresvikt. Disse alvorlige komplikasjonene kan medføre døden hvis ikke hunden får akutthjelp og intensiv pleie.

Diagnose - behandling

Det finnes ingen effektiv behandling for cystinuri. Behandlingen vil bestå i å behandle sekundærinfeksjoner og eventuell sykdom som følger av urinsteindannelse.

Nedarving

Cystinuri hos newfoundlandshund nedarves autosomalt recessivt. Autosomal recessiv nedarving innebærer at

hunden må få ett sykdomsgen fra hver av sine foreldre for å utvikle sykdom. Kun hunder som har sykdomsgenet i dobbel dose (homozygote) utvikler sykdom (se tabell).

DNA-test

Når du skal ta prøve av hunden din, henter du NKKs DNA-skjema via «Min side» på www.nkk.no. Dette skjemaet sendes IKKE til laboratoriet, men sendes NKK av eier sammen med prøvesvar/sertifikat når det kommer fra laboratoriet. Prøven MÅ tas og sendes av veterinær, som også må kontrollere hundens chip.

Mer informasjon om DNA-testing mm i følgende dokumenter:

DNA – laboratorier, tester, raser - oppdatert oversikt over DNA-tester med sentral registrering hos ulike raser og godkjente laboratorier

Registreringshåndbok (Regler for registrering av hund)

– oppdatert oversikt over raser med tilleggskrav til foreldredyr for registrering av valper, feks DNA-tester

Skal hunden din DNA-testes? – praktisk informasjon om hvordan du går fram for å få testet en hund

Mulige svar på DNA-testen

Diagnose	Forklaring
Fri (homozygot for det friske genet)	Hunden bærer ikke genet for sykdommen det er testet for, og vil ikke utvikle sykdommen
Bærer (heterozygot for sykdomsgenet)	Hunden bærer genet for sykdommen, men vil <i>sannsynligvis</i> ikke selv utvikle sykdommen. Dersom en bærer brukes i avl, må den kun pares med en hund som er testet fri for dette genet. Da vil ca halvparten av avkommene være bærere, mens resten vil være fri for genet. Ingen avkom etter en slik kombinasjon vil utvikle sykdommen. <i>En bærer skal <u>ikke</u> pares med en annen bærer eller en hund som er syk/affisert.</i>
Syk/affisert (homozygot for sykdomsgenet)	Hunden har fått genet for sykdommen fra begge sine foreldre og er allerede syk eller vil etter all sannsynlighet utvikle sykdommen